ons kenmerk 26.148542
Portefeuillehouder W.J.M. van Damme

Rijswijk

Beleidsthema
Financiën

De Raad

Doel raadsinformatiebrief
Informeren door college

Betreft Septembercirculaire gemeentefonds 2026

Datum

1. Inleiding

Jaarlijks publiceert het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties meestal drie circulaires gemeentefonds. In de circulaires worden door het Rijk de financiële gevolgen weergegeven van de Voorjaarsnota van het Rijk (meicirculaire), de Miljoenennota (septembercirculaire) en in december volgt een afsluitende circulaire.

Deze raadsinformatiebrief gaat over de septembercirculaire 2026. Daarin zijn de belangrijkste mutaties in het gemeentefonds verwerkt, met gevolgen voor 2026 en de daaropvolgende jaren. Het beeld wordt in deze brief toegelicht aan de hand van de belangrijkste onderwerpen, waaronder de algemene ontwikkelingen binnen het gemeentefonds, de afrekening van het btw-compensatiefonds, de financiële gevolgen van de Wet versterking regie volkshuisvesting, de wijziging rondom openbare bibliotheken en de middelen voor de aanpak van problematische schulden.

2. Kern informatie

De septembercirculaire 2026 bevat mutaties in het gemeentefonds die voor Rijswijk zowel gevolgen hebben voor de algemene uitkering als voor verschillende specifieke onderwerpen. Hieronder worden deze onderwerpen toegelicht.

Algemene ontwikkelingen
Uitgangspunt is dat het gemeentefonds meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product (bbp) volgt. De algemene ontwikkelingen bestaan uit de areaaluitbreiding, indexatie en algemene mutaties. De extra middelen van het prijsdeel worden ingezet om loon-en prijsstijgingen op te vangen en zijn daarom niet vrij beschikbaar voor “nieuwe plannen”.

Btw-compensatiefonds (BCF)
Het Btw-compensatiefonds (BCF) is een speciaal fonds van de Rijksoverheid. Hiermee kan de gemeente de btw die zij betaalt over ingekochte goederen of diensten terugvragen. Het BCF heeft een plafond. In de septembercirculaire 2026 wordt een voorschot van € 191 miljoen uitbetaald. Dit bedrag wordt in 2026 incidenteel toegevoegd aan het gemeentefonds. Hierdoor valt het eerder geraamde voorschot weg. Voor de gemeente Rijswijk gaat het in 2026 om een nadeel van € 180.000.

Wet Versterking regie volkshuisvesting
1. Uitvoeringskosten
   Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting ontstaan extra werkzaamheden voor de medeoverheden. Vastgesteld is dat deze werkzaamheden financiële gevolgen hebben voor gemeenten (en provincies) in de vorm van incidentele en structurele uitvoeringslasten. In deze circulaire worden de middelen voor de jaren 2026 en verder overgeheveld. Voor Rijswijk is vanaf 2026 € 157.000 oplopend tot 179.000 in 2030 beschikbaar.
2. Integrale dienstverlening
   Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting ontstaan extra werkzaamheden voor de medeoverheden. Naar aanleiding van de inzichten over de opgave op het gebied van wonen met zorg moeten gemeenten hun Wmo-beleidsplan bijstellen om aan te geven hoe ze in samenwerking met aanbieders zorgdragen voor integrale dienstverlening (wonen, zorg en ondersteuning). Gemeenten moeten in hun Wmo-beleidsplan aangeven hoe ze in samenwerking

met aanbieders zorgdragen voor integrale dienstverlening (wonen, zorg en ondersteuning). Voor Rijswijk is in 2026 een bijdrage van € 28.000 beschikbaar en vanaf 2027 structureel € 9.000.

Openbare bibliotheken
De gemeenten hebben een zorgplicht op basis van de gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen. Zij moeten zorgen voor een aanbod van bibliotheekvoorzieningen dat voor inwoners binnen redelijke afstand toegankelijk is. Ook moeten zij ten minste één bibliotheekvoorziening in stand houden. Deze voorziening moet alle vijf de wettelijke bibliotheekfuncties vervullen. Daarnaast moet zij beschikken over een fysieke collectie en een professionele personeelsbezetting. Voor Rijswijk is in 2027 € 189.000 beschikbaar.

IBO (Interdepartementaal Beleidsonderzoek) problematische schulden
Het kabinet heeft vroegsignalering ingevoerd om problematische schulden in een zo vroeg mogelijk stadium aan te pakken. Partijen voeren verbetermaatregelen door met als doel om het bereik van de doelgroep te verdubbelen en de ongewenste uitval van de deelnemende doelgroep te halveren. Voor Rijswijk gaat het vanaf 2027 structureel om € 70.000.

In de onderstaande tabel zijn de mutaties opgenomen van de septembercirculaire gemeentefonds 2026.

	Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
A	**Beginstand Algemene uitkering septembercirculaire 2026**	**149.298**	**155.705**	**151.181**	**149.380**	**152.122**
	Algemene mutaties	-	-	-	200	203
	Loon- en prijsontwikkelingen	-	917	802	699	608
	Areaaluitbreiding	559	670	701	541	570
	Voorschot BCF 2026	-176	-	-	-	-
	Reservering volume accres 2027-2030	-	-724	-724	-724	-724
B	**Subtotaal algemene ontwikkelingen**	**382**	**863**	**778**	**716**	**657**
	Wet Versterking regie volkshuisvesting: uitvoeringskosten	157	167	170	174	179
	Wet Versterking regie volkshuisvesting: integrale dienstverlening (Wmo)	28	9	9	9	9
	Openbare bibliotheken	-	189	-	-	-
	IBO problematische schulden	-	70	70	70	70
	Overige taakmutaties en mutaties in IU/DU/SU	219	5	8	6	3
C	**Subtotaal taakmutaties en mutaties IU/DU/SU**	**404**	**439**	**257**	**259**	**261**
E (=A+D)	**Eindstand Algemene uitkering septembercirculaire 2026**	**150.085**	**157.008**	**152.217**	**150.355**	**153.039**
		150.085	157.008	152.217	150.355	153.039
F(=B+C)	**Verhoging Algemene uitkering**	**787**	**1.304**	**1.035**	**975**	**917**
	Reserveringen taakmutaties, IU/DU/SU	422	440	257	259	261
G	**Subtotaal reserveringen**	**422**	**440**	**257**	**259**	**261**
H (=F+G)	**Beschikbaar voor begroting vanuit septembercirculaire 2026**	**365**	**863**	**778**	**716**	**656**

Financieel beeld
In onderstaande tabel wordt het financiële beeld na verwerking van de septembercirculaire 2026 weergegeven.

	Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
I	**Begrotingssaldo na 1e halfjaarrapportage 2026**	**489**	**1.321**	**6.651**	**2.206**	**4.274**
	Mutaties 2e halfjaarrapportage 2026	-1.467	-1.100	-1.340	-1.190	-965
	Ontwikkelingen begroting 2027-2030		2.579	-6.064	-1.433	-946
J	**Subtotaal begrotingssaldo**	**-978**	**2.800**	**-753**	**-417**	**2.363**
	Mutaties Algemene uitkering					
	Septembercirculaire 2026 (netto resultaat)	365	863	778	716	656
K (=I+J)	**Begrotinggssaldo na septembercirculaire 2026**	**-613**	**3.663**	**25**	**299**	**3.019**

3. Gevolgen en/of vervolgtraject
Met deze brief is uw raad geïnformeerd over de belangrijkste onderwerpen van de septembercirculaire 2026. De financiële consequenties voor 2026 worden verwerkt in de slotwijziging 2026. De financiële consequenties voor 2027 en verdere jaren worden verwerkt in de eerste halfjaarrapportage 2027.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

de secretaris,	de burgemeester,
P.M. Schuit	H. Sahin

Bijlage(n):
Geen